

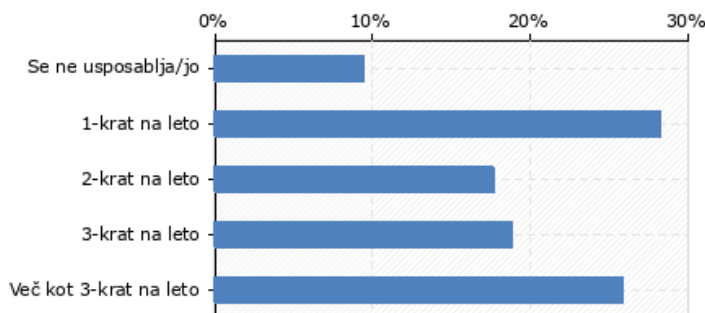
Potrebe delodajalcev na področju usposabljanja za varnost in zdravje pri delu

Delodajalce na področju varnosti in zdravja pri delu najbolj zanimajo vsebine v povezavi z duševnim zdravjem zaposlenih in promocijo zdravja na delovnem mestu.

V okviru projekta »Usposabljanje delodajalcev za promocijo varnosti in zdravja pri delu (e-VZD)« je bila izvedena **nacionalna raziskava** o potrebah delodajalcev in strokovnih delavcev za varnost in zdravje pri delu na področju usposabljanja za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu starejših zaposlenih. Z raziskavo smo ugotavljali, na katerih področjih varnosti in zdravja pri delu (VZD) bi si delodajalci oziroma strokovni delavci za VZD želeli izpopolniti svoje znanje.

Vprašalnik je izpolnilo **161 udeležencev**, od tega jih je največ (38 %) zaposlenih v kadrovski službi, 29 % je vodstvenih kadrov, 15 % jih je zaposlenih v službi za VZD, preostali pa v drugih službah. Slaba tretjina (30 %) udeležencev prihaja iz srednje velikega podjetja, prav tako slaba tretjina iz velikega podjetja, 23 % jih je zaposlenih v majhnem podjetju, 16 % pa v mikro podjetju.

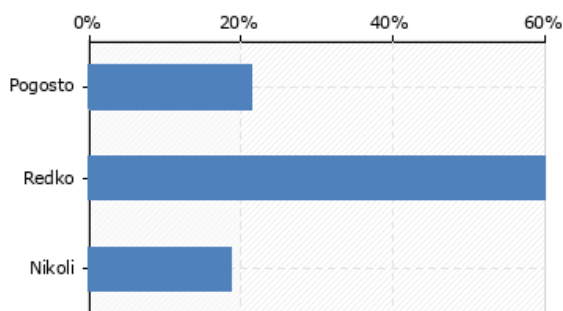
Pričujoča nacionalna raziskava je pokazala, da se v skoraj polovici (48 %) delovnih organizacijah pri izvajanju nalog varnosti in zdravja pri delu pogosto **zanašajo na zunanje izvajalce**. S tem ni nič narobe, a ključnega pomena je, da delodajalci izberejo zunanjega izvajalca, ki izkazuje ustrezno strokovno usposobljenost. Pri tem je pomembno, da je določena oseba znotraj delovne organizacije poučena o osnovah VZD – o zakonskih določilih, o oceni tveganja, promociji zdravja na delovnem mestu, ipd., zato da lahko uspešno sodeluje z zunanjim izvajalcem, spremlja in vrednoti njegovo delo ter predlaga določene ukrepe, ki izhajajo iz zaznanih potreb organizacije.

Udeleženci raziskave iz delovnih organizacij, v katerih imajo zaposlenega strokovnega delavca za VZD, so najpogosteje poročali, da se le-ta usposablja 1-krat na leto ali pa več kot 3-krat na leto, iz česar bi lahko sklepali, da se delodajalci zavedajo pomena nenehnega izpopolnjevanja znanja na področju VZD.

Slika 1: Pogostost usposabljanja strokovnih delavcev za varnost in zdravje pri delu (n=85).

Polovica udeležencev raziskave je poročala, da v njihovi delovni organizaciji promocijo zdravja na delovnem mestu **izvaja kadrovska služba**. Po pogostosti odgovorov udeležencev sledijo služba za varnost in zdravje pri delu (28 %) in promotorji zdravja na delovnem mestu (25 %). Po poročanju udeležencev raziskave se največ izvajalcev promocije zdravja na delovnem mestu strokovno izpopolnjuje 1-krat na leto (39 %), 24 % se usposablja 2-krat na leto, 15 % 3-krat na leto ali več, kar **petina pa se jih ne usposablja**. Če posameznik, zadolžen za promocijo zdravja na delovnem mestu, ni ustrezno usposobljen za načrtovanje, vpeljavo in vrednotenje posameznih ukrepov, je učinkovitost teh ukrepov zelo vprašljiva, zato je potrebno delodajalce osveščati o pomenu usposabljanja izvajalcev promocije zdravja na delovnem mestu.

Slika 2: Pogostost uporabe spletnih izobraževalnih vsebin pri izpopolnjevanju znanj s področja VZD (n = 150).

V luči vseprisotne digitalizacije nas je v okviru raziskave zanimalo tudi, kako pogosto se udeleženci raziskave pri izpopolnjevanju svojih znanj s področja VZD poslužujejo spletnih izobraževalnih vsebin. Največ udeležencev le redko svoje znanje nadgrajuje s pomočjo spleta. Dobra petina se pogosto poslužuje spletnih izobraževalnih vsebin, slaba petina udeležencev pa nikoli, kar vidimo na Sliki 2.

V drugem delu vprašalnika smo nanizali **20 aktualnih področij varnosti in zdravja pri delu** ter udeležence vprašali, ali bi si želeli na posameznem področju, v kolikor je za njihovo delovno organizacijo relevantno, izpopolniti svoje znanje ali ne. Udeleženci so **največ zanimanja izrazili za naslednjih 5 področij VZD:**

1. obvladovanje in preprečevanje stresa v zvezi z delom ter psihosocialnih tveganj (92 %);
2. ohranjanje in krepitev duševnega zdravja zaposlenih (91 %);
3. načrtovanje in vrednotenje ukrepov promocije zdravja na delovnem mestu (89 %);
4. dvig ravni kulture preventive v delovnem okolju (89 %) ter
5. nova in nastajajoča tveganja za varnost in zdravje pri delu (88 %).

Veliko zanimanje je tudi za **področja, ki se nanašajo predvsem na ohranjanje in krepitev zdravja zaposlenih, zlasti starejših**, to so 1) promocija aktivnega in zdravega staranja; 2) preprečevanje z delom povezanih bolezni; 3) promocija zdrave prehrane; 4) telesna vadba na delovnem mestu; 5) prilagoditev delovnih mest starejšim zaposlenim in 6) digitalizacija dela ter vpliv na varnost in zdravje pri delu. Navedenih 6 področij je 85 % ali več udeležencev označilo, da jih zanimajo.

Z raziskavo smo pridobili uvid v to, katere vsebine s področja VZD delodajalce najbolj zanimajo. Slednje bodo obravnavane v **e-učilnici**, ki bo vzpostavljena v okviru projekta e-VZD. V e-učilnici bodo vsi zainteresirani lahko brezplačno dostopali do svetovanj, e-izobraževanj, izobraževalnih video posnetkov in strokovno-informativnih gradiv s področja varnosti in zdravja pri delu (VZD). Gre za prvo tovrstno orodje v Sloveniji na področju VZD, ki bo prispevalo k boljši osveščenosti in informiranosti delodajalcev o pomenu varnega in zdravega dela ter k boljši usposobljenosti ključnih kadrov, zadolženih za področje VZD v delovnih organizacijah.